

Bruxelles, 11 mai 2026
(OR. en)

8897/26

ECOFIN 575
UEM 162
ECB
EIB

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	4 mai 2026
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2026) 175 final
Subiect:	RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR Introducerea monedei euro în Bulgaria

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2026) 175 final.

Anexă: COM(2026) 175 final

Bruxelles, 30.4.2026
COM(2026) 175 final

RAPORT AL COMISIEI

**CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, BANCA CENTRALĂ
EUROPEANĂ, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI
COMITETUL REGIUNILOR**

Introducerea monedei euro în Bulgaria

RAPORT AL COMISIEI

CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Introducerea monedei euro în Bulgaria

Sinteză

La 1 ianuarie 2026, Bulgaria a devenit cel de al 21-lea stat membru al UE care a adoptat moneda euro. 62 % dintre cetățenii Bulgariei au perceput adoptarea monedei euro ca pe un proces care s-a derulat eficient și fără sincope. 78 % au considerat că sunt bine informați cu privire la moneda unică. O campanie de comunicare adaptată, cofinanțată de UE, a contribuit la informarea promptă, specifică și concisă a cetățenilor, a întreprinderilor și a administrațiilor cu privire la aspectele practice ale adoptării monedei euro.

Pregătirile pentru schimbarea monetară s-au desfășurat conform planului. Banca Națională a Bulgariei a aprovizionat în avans instituțiile de credit, care, la rândul lor, au distribuit în avans numerar în euro clienților corporatiști, cu două luni înainte de trecerea la noua monedă. Au fost puse la dispoziția cetățenilor un număr suficient de seturi inițiale de monede euro. Întreprinderile au avut posibilitatea de a comanda numerar în euro de la instituțiile financiare cu mult timp înainte.

Perioada de două săptămâni de dublă circulație a numerarului în leva și în euro s-a derulat fără sincope. La 1 ianuarie 99 % din totalul bancomatelor din țară distribuiau bancnote euro. Băncile comerciale trebuie să schimbe numerarul în leva până la sfârșitul anului 2026, gratuit până la 30 iunie și sub rezerva unor eventuale comisioane după această dată. Bancnotele și monedele de leva pot fi schimbate gratuit și fără limită de timp la Banca Națională a Bulgariei. Numerarul în leva poate fi, de asemenea, schimbat gratuit la oficiile poștale bulgare, cu o limită zilnică de 1 000 leva și, în mod excepțional, de până la 10 000 leva în locurile desemnate din zonele populate.

Ca și în cazul trecerii anterioare a altor state membre la moneda euro, au existat preocupări în rândul publicului cu privire la posibilul impact al trecerii la moneda euro asupra prețurilor din Bulgaria. Spre deosebire de alte state membre care au trecut recent la moneda euro, Bulgaria nu a optat pentru un cod de conduită voluntar prin care întreprinderile să se angajeze să corecteze conversiile de prețuri și să practice dubla afișare a prețurilor înainte de trecerea la moneda euro. În schimb, autoritățile bulgare au luat măsurile necesare pentru a preveni practicile abuzive și pentru a monitoriza evoluția prețurilor, inclusiv publicarea online a prețurilor bunurilor achiziționate frecvent și aplicarea de sancțiuni pentru creșterile abuzive ale prețurilor. Impactul majorărilor nejustificate ale prețurilor asupra inflației totale pare să fi fost relativ redus și, în linii mari, în concordanță cu ceea ce s-a observat în procesele anterioare de adoptare a monedei euro, pe baza unei evaluări preliminare a dovezilor disponibile. Printre recomandările pentru viitoarele treceri la moneda euro, în raport este sugerată efectuarea unei monitorizări intense a prețurilor pe o perioadă suficient de lungă în ceea ce privește sectoarele cele mai expuse riscurilor.

1. INTRODUCERE

La data de 8 iulie 2025, Consiliul a stabilit că Bulgaria îndeplinește condițiile necesare pentru adoptarea monedei euro și că derogarea referitoare la participarea acesteia la moneda unică trebuie abrogată de la 1 ianuarie 2026¹.

Bulgaria a devenit cel de al 21-lea stat membru al UE care a adoptat moneda euro. Aceasta a urmat modelul tuturor statelor membre care au adoptat moneda euro de la primul val de trecere la moneda unică (1999-2002) și a aplicat așa-numitul scenariu „big-bang”, prin care, la data adoptării monedei euro, bancnotelor și monedelor euro li s-a atribuit statutul de mijloc legal de plată². O perioadă de dublă circulație de două săptămâni, în cursul căreia atât bancnotele și monedele euro, cât și leva bulgară au circulat în paralel, a permis retragerea treptată a numerarului în leva. Succesul acestei schimbări monetare a confirmat încă o dată faptul că o perioadă scurtă de dublă circulație este suficientă dacă schimbarea monetară este bine pregătită³.

Rezultatele unui sondaj efectuat de Comisie cu privire la caracterul benefic al monedei euro, atât pentru Bulgaria, cât și pentru UE, arată un contrast clar între evaluările naționale și cele realizate la nivelul UE. La nivel național, opiniile sunt împărțite. 49 % consideră că moneda euro este un lucru benefic pentru Bulgaria, în timp ce 43 % au o opinie contrară. Acest lucru indică o opinie publică relativ polarizată în perioada imediat următoare trecerii la moneda euro. În schimb, opiniile sunt vizibil mai pozitive atunci când respondenții evaluează moneda euro la nivelul UE. 67 % consideră că moneda euro este un lucru benefic pentru UE, în timp ce 17 % nu sunt de acord cu această afirmație. Alți 12 % afirmă că nu pot lua o decizie, iar 4 % nu își exprimă opinia.

Prezentul raport abordează cele mai importante aspecte ale procesului de adoptare a monedei euro dintr-o perspectivă *ex post*, în special pregătirile pentru schimbarea monetară, perioada de dublă circulație, măsurile adoptate în vederea prevenirii practicilor abuzive și a abordării preocupărilor privind inflația percepută, tendințele și percepțiile în materie de prețuri și comunicarea cu privire la moneda euro. Acolo unde este relevant, raportul prezintă și recomandările Comisiei cu privire la măsurile suplimentare care pot fi luate de autoritățile bulgare și formulează concluzii care pot fi utile în cazul proceselor viitoare de adoptare a monedei euro.

2. ASPECTELE PRACTICE ALE ADOPTĂRII MONEDEI EURO

Majoritatea cetățenilor Bulgariei (62 %) au perceput trecerea la moneda euro ca fiind eficientă și fără sincope⁴. În acest context, trebuie analizate mai în detaliu trei aspecte practice ale adoptării monedei euro: pregătirile pentru trecerea la moneda euro ca monedă fiduciară, gradul

¹ Decizia (UE) 2025/1407 a Consiliului din 8 iulie 2025 privind adoptarea de către Bulgaria a monedei euro la 1 ianuarie 2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1407/oj>.

² Statele membre din prima undă de trecere au adoptat moneda euro conform „scenariului Madrid”, care presupune o perioadă de tranziție de trei ani (un an în cazul Greciei).

³ Malta și Cipru au avut o perioadă de dublă circulație de o lună, în timp ce în Lituania, Letonia, Estonia, Slovacia și Slovenia aceasta a fost de două săptămâni.

⁴ Eurobarometru Flash nr. 575, cercetare de teren desfășurată în perioada 2-9 februarie 2026.

de pregătire pentru utilizarea practică a monedei euro și perioada de dublă circulație, precum și retragerea din circulație a bancnotelor și monedelor bulgare de leva.

2.1. Pregătirile pentru schimbarea monetară în euro

Schimbarea monetară constituie elementul cel mai vizibil al adoptării monedei unice, întrucât sunt implicate toate instituțiile financiare, toate întreprinderile și toți cetățenii. Derularea fără sincope și eficientă a acestei operațiuni depinde de aprovizionarea corespunzătoare cu numerar în euro a tuturor părților implicate și de pregătirea riguroasă a băncilor și a întreprinderilor pentru un volum considerabil de muncă suplimentară.

În vederea pregătirii pentru schimbarea monetară, monetăria bulgară, împreună cu cea slovacă în calitate de sub-contractor au produs, până la data de 31 ianuarie 2026, aproximativ 528 de milioane de monede euro cu fețe naționale bulgare. Alte 190 de milioane de monede vor fi produse în acest an. Bulgaria a achiziționat, de asemenea, 15 milioane de monede metalice de 2 EUR din stocurile excedentare ale altor state membre din zona euro și intenționează să achiziționeze, de asemenea, monede metalice de 1 EUR în viitor, conform previziunilor și cererii de pe piață.

Testele practice de adecvare a eșantioanelor de monede din automatele utilizate în zona euro nu au evidențiat niciun motiv de îngrijorare. 27,7 milioane de monede au fost utilizate pentru a pregăti seturile inițiale de monede euro destinate cetățenilor, care conțineau 42 de monede euro din toate cupiurile monedelor euro bulgare, în valoare de 10,23 EUR. Totodată, monetăria bulgară a creat seturi inițiale de monede euro de uz comercial compuse din câte 10 seturi inițiale normale destinate întreprinderilor, care conțineau 420 de monede euro de toate cupiurile, în valoare de 102,30 EUR. În cele din urmă, Banca Națională a Bulgariei a împrumutat peste 557 de milioane de bancnote euro de toate cupiurile de la alte bănci centrale naționale din zona euro.

La data de 3 noiembrie 2025, Banca Națională a Bulgariei a început să alimenteze anticipat cu numerar în euro instituțiile financiare, și anume 1 520 de sucursale ale băncilor comerciale. Având în vedere riscurile de securitate legate de frecvența și volumul ridicat al transportului de numerar în euro, Banca Națională a Bulgariei a organizat transportul de numerar cu propriile camioane. Băncile comerciale au utilizat vehicule ale societăților de transport de numerar. Până la data de 31 decembrie 2025, se efectuaseră alimentări anticipate cu bancnote euro în valoare de 1,18 miliarde EUR și cu monede euro în valoare de 59 de milioane EUR.

Începând cu data de 3 noiembrie 2025, instituțiile de credit au început să furnizeze bancnote și monede euro unui număr de 2 230 de oficii poștale bulgare și marilor clienți comerciali ai acestora („alimentare anticipată secundară”). Clienții comerciali mai mici ar putea utiliza o procedură simplificată de alimentare anticipată secundară și ar putea primi numerar în euro de la băncile comerciale la 29 și 30 decembrie 2025.

La data de 31 decembrie 2025, instituțiile financiare efectuaseră o alimentare anticipată secundară cu bancnote în valoare de 102 milioane EUR în beneficiul clienților lor. Până la data respectivă, clienții beneficiaseră de o alimentare anticipată secundară cu monede în valoare de 30 de milioane EUR.

La data de 31 decembrie 2025, nivelul de alimentare anticipată secundară a fost de numai 10,7 % din valoarea totală a alimentării anticipate. Acest fapt a generat unele cozi la ghișeele băncilor în primele zile ale lunii ianuarie 2026, când mulți distribuitori și întreprinderi, în cea mai mare parte de dimensiuni mai mici, au început să retragă numerar în euro. Potrivit autorităților bulgare, motivul pentru efectuarea cu întârziere a alimentării anticipate secundare

a acestor distribuitori și întreprinderi a fost, probabil, reticența lor de a furniza garanții băncilor în ultimul trimestru al anului 2025 pentru a finanța achiziționarea de bancnote și monede euro în cantități suficiente. Cu toate acestea, în afară de unele cozi la băncile comerciale la începutul lunii ianuarie, nu au fost raportate cazuri în care întreprinderile, comercianții cu amănuntul sau publicul să fi avut probleme cu retragerea de numerar în euro, inclusiv datorită faptului că 99 % din toate bancomatele din întreaga țară furnizau bancnote euro la data de 1 ianuarie 2026.

Vânzarea de seturi inițiale pentru public a fost foarte satisfăcătoare. 94 % din cele 660 000 de seturi disponibile au fost vândute până la data de 31 decembrie 2025, iar o parte a populației deținea deja numerar în euro înainte de trecerea la moneda euro, în urma unei călătorii în străinătate sau a unui schimb valutar la o bancă din Bulgaria. În plus, au fost vândute toate seturile inițiale pentru comercianții cu amănuntul. Datorită acestor măsuri, populația a putut să primească restul în euro rapid, încă din primele zile ale lunii ianuarie 2026. Într-o premieră pentru trecerea la moneda euro, Banca Națională a Bulgariei a oferit comercianților cu amănuntul posibilitatea de a achiziționa rulouri de monede euro în funcție de valoarea nominală de la bănci, deoarece comercianții cu amănuntul au considerat că utilizarea acestora este mai practică decât utilizarea seturilor inițiale.

La fel ca în cazul oricărui proces de adoptare a monedei euro, băncile comerciale și oficiile poștale au trebuit să gestioneze sume mari de numerar la sfârșitul anului, ca urmare a alimentării anticipate secundare a distribuitorilor și a întreprinderilor, a vânzării de seturi inițiale și a creditării numerarului de leva returnat. Băncile comerciale, Banca Națională a Bulgariei și Cash Service Company AD și-au consolidat personalul în timpul trecerii la moneda euro și au deschis, de asemenea, ghișee suplimentare dedicate pentru a facilita operațiunile cu numerar. Datorită creșterii numărului de ghișee, nu a fost necesar un program de lucru prelungit în afara orelor suplimentare din zilele de sâmbătă, în care Banca Națională a Bulgariei, birourile regionale ale Cash Service Company AD și unele bănci comerciale au fost deschise în luna ianuarie. Personalul băncilor și al oficiilor poștale care manipulează numerar a beneficiat de formare în persoană sau online cu mult timp înainte, conform recomandărilor și orientărilor Băncii Naționale a Bulgariei, pentru a se pregăti pentru manipularea fără probleme a numerarului în euro și pentru schimbul bancnotelor și monedelor de leva.

2.2. Pregătirea pentru utilizarea practică a monedei euro și pentru perioada de dublă circulație

Perioada de dublă circulație de două săptămâni în care moneda euro și leva bulgară au circulat în paralel a durat de la 1 până la 31 ianuarie 2026.

Astfel cum s-a planificat și cu o bună pregătire, toate terminalele de plată (POS) ale punctelor de vânzare din Bulgaria au trecut instantaneu la euro la 1 ianuarie 2026. Majoritatea bancomatelor erau pregătite și disponibile pentru retrageri de bancnote euro la 1 ianuarie 2026. La sfârșitul lunii decembrie 2025, bancomatele au fost încărcate cu bancnote în valoare de 10 EUR și 20 EUR, iar ulterior, o parte dintre ele, și cu bancnote în valoare de 50 EUR, fiind pregătite pentru operațiuni de retragere începând cu 1 ianuarie 2026. Un nivel record de 99 % din toate cele 5 691 de bancomate bulgare erau pregătite să emită bancnote euro încă de la data de 1 ianuarie 2026, acest procent ajungând la 100 % câteva zile mai târziu.

Conform datelor parțiale disponibile, valoarea numerarului retras în perioada de dublă circulație în comparație cu un an înainte a rămas aproape neschimbată, deși comercianții cu amănuntul au promovat utilizarea metodelor de plată electronică în perioada de trecere la moneda euro. În același timp, utilizarea plăților cu cardul a crescut ușor, cu aproximativ 12 % față de ianuarie 2025.

Datorită pregătirilor atente, instituțiile financiare și oficiile poștale au făcut față cu succes volumului suplimentar de muncă din cursul perioadei de dublă circulație. Băncile mai mari au furnizat ghișee suplimentare pentru serviciile de numerar în sucursalele alese. Cel puțin o bancă comercială a invitat clienți cu peste 200 de monede să viziteze „eurohuburi” special desemnate, care erau echipate cu aparate de numărare a monedelor pentru a prelucra monedele leva și a le credita în euro. În plus, numeroase sucursale ale băncilor comerciale au fost deschise, de asemenea, sâmbăta, în cursul lunii ianuarie 2026.

Leva bulgară putea fi schimbată în euro la 1 520 de sucursale bancare, 2 230 de oficii poștale și la Banca Națională a Bulgariei. Sub rezerva anumitor limite (până la 5 000 EUR per tranzacție, pe persoană), leva bulgară putea fi schimbată gratuit în cele cinci centre regionale de numerar ale Cash Service Company AD, o filială a Băncii Naționale a Bulgariei. Cuantumul total al numerarului în leva schimbat până la data de 31 ianuarie 2026 a fost de 11,17 miliarde EUR.

Conform unui sondaj al Comisiei realizat între 2 și 9 ianuarie 2026 în Bulgaria⁵, 71 % dintre cei intervievați nu au întâmpinat nicio dificultate la bănci la schimbarea numerarului din leva în euro sau la retragerea de numerar în euro în prima săptămână a lunii ianuarie. Acest procent este inferior valorilor consemnate în cursul unora dintre procesele anterioare de adoptare a monedei euro, însă este totuși un rezultat satisfăcător⁶. Aceasta a arătat că persoanele fizice și întreprinderile au urmat recomandarea de a efectua plăți în euro în primele zile sau chiar săptămâni, de preferință prin mijloace electronice, pentru a evita cozile lungi la băncile comerciale în primele zile de adoptare a monedei euro.

Perioada de dublă circulație a trecut fără incidente majore pentru consumatori. În prima zi lucrătoare de după data adoptării monedei euro (5 ianuarie 2026), 6 % dintre cetățeni efectuau plăți în numerar doar cu numerar în euro. Până la data de 9 ianuarie, 10 % dintre cetățenii chestionați plățiseră doar cu numerar în euro.

Potrivit unui sondaj al Comisiei realizat în Bulgaria în perioada 2-9 februarie 2026⁷, 62 % dintre respondenți au considerat că manipularea monedelor euro este ușoară, iar 77 % au considerat că manipularea bancnotelor euro este ușoară; 79 % dintre respondenți au înțeles cu ușurință valorile în euro; 63 % au considerat că dubla afișare a prețurilor este utilă, spre deosebire de 35 % care nu au considerat-o utilă; retrospectiv, 52 % dintre respondenți nu au raportat nicio problemă în prima săptămână a trecerii la moneda euro, în timp ce cei care au raportat probleme s-au referit în principal la cozi mai lungi (11 %) și la probleme legate de bancomate (11 %). O foarte mică parte dintre respondenți au raportat că bancomatele erau temporar nefuncționale (7 %) sau că nu era disponibil suficient numerar în euro la ghișeele bancare (4 %).

În ansamblu, sectorul comerțului cu amănuntul a făcut de asemenea față cu succes provocărilor procesului de adoptare a monedei euro și ale gestionării circulației a două monede în același timp. Distribuitorii au fost aprovizionați în mod corespunzător cu numerar în euro și nu s-au raportat probleme majore de formare de cozi. Deja la data de 5 ianuarie, 26 % dintre cetățeni primeau restul numai în euro.

⁵ Eurobarometru Flash 573.

⁶ În Estonia, acest procent a fost de 95 %, în Slovacia de 90 %, în Cipru de 88 %, în Malta de 85 %, iar în Slovenia de 96 %.

⁷ Eurobarometru Flash 575.

2.3. Retragerea din circulație a bancnotelor și monedelor de leva bulgară

Având în vedere că economia Bulgariei se bazează în mare măsură pe plățile în numerar, retragerea din circulație a numerarului în leva a reprezentat o provocare logistică.

Băncile comerciale și oficiile poștale trebuie să schimbe numerarul în leva contra euro până la sfârșitul anului 2026, gratuit până la 30 iunie. Băncile comerciale pot decide să perceapă o taxă începând cu data de 1 iulie 2026. Bancnotele și monedele de leva pot fi schimbate gratuit și fără limită de timp la Banca Națională a Bulgariei și la cele cinci centre regionale de numerar ale Cash Service Company AD. În februarie 2026, valoarea levei aflate în circulație a scăzut constant în comparație cu numerarul în leva aflat în circulație în februarie 2025. 36 % din suma totală de numerar în leva aflată în circulație la data de 31 decembrie 2024⁸ a fost retrasă din circulație înainte de 1 ianuarie 2026. Până la sfârșitul perioadei de dublă circulație, la data de 31 ianuarie 2026, aproximativ 75 % din totalul numerarului în leva rămas încă în circulație a fost retras.

Prin diferite canale de comunicare și prin mass-media, întreprinderile și persoanele fizice au fost invitate să utilizeze plățile fără numerar, după caz, în cursul perioadei de dublă circulație, deoarece există suficient timp pentru a schimba numerarul în leva, inclusiv după încheierea perioadei de dublă circulație. Această abordare a evitat cozile lungi la Banca Națională a Bulgariei și la birourile regionale ale Cash Services Company AD, precum și la băncile comerciale și oficiile poștale în primele zile sau săptămâni de adoptare a monedei euro. Orele speciale de sfârșit de săptămână puse în aplicare atât de banca centrală a Bulgariei, și anume Banca Națională a Bulgariei, cât și de peste 100 de sucursale bancare au avut un impact semnificativ asupra schimbului valutar și au contribuit la reducerea cozilor.

Retragerea bancnotelor și a monedelor de leva din circulație a început la timp și se desfășoară cu succes. În perioada de dublă circulație a numerarului în euro și leva care s-a încheiat la 31 ianuarie 2026, bancnotele și monedele în leva în valoare de 5,7 miliarde EUR fuseseră deja schimbate, majoritatea covârșitoare fiind schimbată la ghișeele băncilor comerciale.

Banca Națională a Bulgariei a început demonetizarea treptată a monedelor de leva returnate începând din august 2025. Monedele scoase din circulație sunt vândute ca deșeuri metalice, care vor fi topite. Demonetizarea bancnotelor leva returnate a început, de asemenea, în al patrulea trimestru al anului 2025 și a fost implementată treptat.

3. ROTUNJIREA, CORECTITUDINEA PERCEPUTĂ A CONVERSIEI PREȚURILOR ȘI DUBLA AFIȘARE A PREȚURILOR

Ca și în cazul trecerii anterioare a altor state membre la moneda euro, au existat preocupări în rândul publicului cu privire la posibilul impact al trecerii la moneda euro asupra prețurilor din Bulgaria. Prin urmare, în vederea unei adoptări a monedei euro transparente și echitabile, a fost esențial ca autoritățile bulgare să ia toate măsurile necesare pentru prevenirea practicilor abuzive.

Dubla afișare obligatorie a prețurilor (în leva și în euro) a început la data de 8 august 2025 și se va încheia la data de 8 august 2026.

Potrivit unui sondaj al Comisiei⁹, respondenții au făcut o distincție clară între diferitele aspecte ale practicilor de stabilire a prețurilor în timpul și după trecerea la moneda euro. În ceea ce

⁸ Cele mai recente date disponibile privind numerarul în leva aflat în circulație înainte de începerea retragerii sunt de la 31 decembrie 2024.

⁹ Eurobarometru 575.

privește conversia prețurilor, 54 % dintre respondenți au considerat că aceasta este întotdeauna sau adesea corectă (28 % întotdeauna, 26 % adesea). Acest rezultat depășește rezultatele înregistrate de ultimele țări care au trecut la moneda euro (Estonia, Letonia, Lituania și Croația). În schimb, 32 % dintre respondenți au considerat că aceasta este rareori sau niciodată corectă (20 % rareori, 12 % niciodată), în timp ce 14 % nu și-au exprimat o opinie.

Evaluările sunt mai critice în ceea ce privește rotunjirea prețurilor. Doar 41 % dintre cei intervievați au considerat că rotunjirea este întotdeauna sau adesea corectă (17 % întotdeauna, 24 % adesea). 47 % dintre respondenți au considerat rotunjirea ca fiind rareori sau niciodată corectă (25 % rareori, 22 % niciodată), iar alți 12 % nu și-au exprimat o opinie. Acest lucru face ca rotunjirea să fie aspectul cel mai contestat al stabilirii prețurilor în timpul trecerii la moneda euro.

Percepțiile sunt mai pozitive în ceea ce privește punerea în aplicare a afișării duble a prețurilor. 64 % dintre respondenți au considerat că aceasta este pusă în aplicare întotdeauna sau adesea în mod corect (36 % au considerat că este pusă în aplicare întotdeauna, 28 % au considerat că este pusă în aplicare adesea în mod corect). În schimb, 25 % dintre respondenți au considerat că aceasta este rareori sau niciodată pusă în aplicare în mod corect (18 % rareori, 7 % niciodată), în timp ce 11 % nu și-au exprimat o opinie.

4. PREVENIREA PRACTICILOR ABUZIVE ÎN MATERIE DE PREȚURI

Spre deosebire de alte state membre care au trecut recent la moneda euro, Bulgaria nu a optat pentru un cod de conduită voluntar prin care întreprinderile să se angajeze să corecteze conversiile de prețuri și să practice dubla afișare a prețurilor înainte de trecerea la moneda unică. Bulgaria a decis să nu introducă un astfel de cod de conduită ca urmare a percepțiilor publice negative asupra unor astfel de mecanisme și deoarece Legea bulgară privind introducerea monedei euro stabilește un set cuprinzător și detaliat de obligații pentru comercianți. De exemplu, aceasta stabilește norme în ceea ce privește amplasarea, dimensiunea și culoarea caracterelor prețurilor în perioada dublei afișări și impune comercianților cu amănuntul să stabilească prețurile în mod transparent și să justifice orice creștere pe baza unor factori economici obiectivi. Respectarea acestor norme de către comercianții cu amănuntul este monitorizată îndeaproape de autoritățile responsabile cu protecția consumatorilor și de autoritățile fiscale. Prin urmare, legea lasă o marjă de manevră limitată pentru a adăuga, prin intermediul unui cod voluntar, standarde semnificative sau complementare.

Cu toate acestea, autoritățile bulgare au elaborat și publicat orientări detaliate pentru întreprinderi privind dubla afișare a prețurilor și perioada de dublă circulație. Aceste orientări includ o serie de recomandări suplimentare, neobligatorii, cum ar fi (în timpul perioadei de dublă afișare) afișarea prețurilor în leva mai întâi până la data de 31 decembrie 2025 și, ulterior, evidențierea prețurilor în euro. Această abordare a fost considerată mai eficace în asigurarea clarității pentru consumatori, evitând în același timp riscurile asociate sistemelor voluntare de etichetare sau de certificare.

Comisia bulgară pentru protecția consumatorilor (PCC), Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANR) și Comisia pentru Protecția Concurenței (CPC) sunt responsabile de prevenirea și sancționarea practicilor abuzive în materie de prețuri în ceea ce privește moneda euro. Consumatorii pot urmări evoluția prețurilor pentru bunurile achiziționate în mod frecvent și pot depune plângeri la punctele de contact publice specifice ale autorităților respective. Preocupările exprimate de cetățeni au vizat în principal aspecte precum afișarea prețurilor și aplicarea regulilor de rotunjire. Toate întrebările și plângerile sunt gestionate atent de către

autoritățile competente. De la începutul afișării duble a prețurilor până la data de 31 ianuarie 2026, cele trei autorități au primit în total 23 449 de plângeri.

Plângerile și rapoartele prezentate la CPC au avut ca obiect operatori economici dintr-o gamă largă de sectoare și au vizat atât bunuri, cât și servicii. Printre aceștia s-au numărat furnizorii de bunuri și servicii de consum curent, cum ar fi comerțul cu amănuntul de produse alimentare și nealimentare, precum și diverse servicii personale, de transport, auto, sportive și de asistență medicală. Acest domeniu larg de aplicare demonstrează că provocările asociate cu dubla afișare a prețurilor nu s-au limitat la un singur sector, ci au afectat mai multe domenii de cheltuieli ale consumatorilor în timpul trecerii la moneda euro.

Majoritatea plângerilor primite de CPC se referă la lanțurile de vânzare cu amănuntul (supermarketuri), precum și la creșterea prețurilor serviciilor de transport, ale serviciilor cosmetice (de înfrumusețare), ale serviciilor platformelor online și ale altor servicii pentru utilizatorii finali.

CPC a întocmit 383 de rapoarte privind încălcările administrative. Aceste cazuri au justificat aplicarea de sancțiuni administrative în conformitate cu legislația națională.

Până în prezent, peste 50 % din toate cazurile înregistrate la CPC au fost soluționate. Acest rezultat reflectă eficacitatea intervenției timpurii și a măsurilor corective, în special în situațiile în care încălcările au fost neintenționate, iar operatorii economici au luat măsuri prompte pentru a-și aduce practicile în conformitate cu cerințele legale.

CPC a închis aproximativ 80 de cazuri cu avertismente oficiale adresate operatorilor economici. Încălcările abordate prin avertismente au vizat în principal lipsa afișării prețurilor în euro, utilizarea unor dimensiuni sau culori diferite ale caracterelor pentru prețurile afișate în leva bulgară și în euro, precum și utilizarea unor caractere disproporționat de mici pentru denominarea monedei. Mecanismul de avertizare s-a dovedit a fi un instrument preventiv eficace, care permite conformarea rapidă, fără a fi necesare sancțiuni imediate.

La ANR, majoritatea plângerilor primite făceau referire la practici abuzive în magazine alimentare, supermarketuri, parcări, saloane de coafură și saloane de înfrumusețare. Au fost emise aproximativ 400 de ordine de sancționare administrativă, dintre care 102 au fost închise, inclusiv 8 proceduri închise cu avertismente din partea ANR. Nouăzeci și patru de proceduri au fost închise prin aplicarea unei amenzi.

Până în prezent, CPC a primit aproximativ 30 de plângeri cu privire la creșteri nejustificate ale prețurilor, în special începând cu data de 1 ianuarie 2026. Unele dintre plângeri se refereau la nerespectarea legislației în ceea ce privește afișarea neclară a prețurilor în euro și leva și primirea restului în euro în perioada de dublă circulație monetară. Toate plângerile au fost transmise autorităților competente – ANR și CPC.

În general, cetățenii Bulgariei au considerat dubla afișare a prețurilor ca fiind un instrument util pentru facilitarea comparării prețurilor și a deprinderii obișnuinței de a gândi în noua monedă. Potrivit unui sondaj realizat de Comisie în ianuarie 2026¹⁰, peste trei sferturi dintre cetățenii Bulgariei (63 %) au declarat că dubla afișare a prețurilor este utilă pe durata procesului de adoptare a monedei euro. Acest procent este în concordanță cu cel observat în statul membru care a trecut cel mai recent la moneda euro (Croatia). În plus, 64 % dintre bulgarii intervievați în ianuarie 2026 au considerat adesea sau foarte frecvent că dubla afișare a prețurilor a fost pusă

¹⁰ Eurobarometru Flash 575.

în aplicare în mod corect, ceea ce este în mod clar peste media statelor membre care au trecut cel mai recent la moneda euro (Estonia, Letonia, Lituania și Croația).

Cu toate acestea, impactul monedei euro asupra prețurilor și a stabilirii abuzive a prețurilor rămâne un motiv de îngrijorare pentru cetățenii bulgari¹¹. Prin urmare, se recomandă să se continue supravegherea atentă a dublei afișări a prețurilor, a aplicării corecte a regulilor de conversie și de rotunjire și a evoluției prețurilor până la 8 august 2026, când se încheie dubla afișare a prețurilor.

5. TENDINȚE LA NIVELUL PREȚURILOR ȘI PERCEPȚIA ASUPRA PREȚURILOR

La fel ca în cazul fiecărei treceri la moneda euro, așteptările privind impactul asupra prețurilor sunt larg răspândite în perioada imediat următoare trecerii la moneda unică și contribuie la explicarea importanței continue a preocupărilor legate de prețuri, observate în general în cadrul sondajului.

Răspunsurile participanților la sondaj la întrebarea dacă, în opinia lor, moneda euro va contribui la menținerea stabilității prețurilor în Bulgaria sau, dimpotrivă, la creșterea inflației arată o predominanță clară a preocupărilor legate de inflație. 66 % dintre respondenți consideră că moneda euro va contribui la creșterea inflației în Bulgaria, acest procent fiind mai mare decât în cazul trecerilor anterioare la moneda unică¹². În schimb, 21 % dintre cetățenii bulgari consideră că moneda euro va contribui la menținerea stabilității prețurilor, acest procent situându-se în intervalul ultimelor treceri la moneda¹³ euro.

În acest context, primele date disponibile sugerează că introducerea monedei euro a avut doar un impact minor asupra inflației. Inflația lunară efectiv înregistrată în ianuarie 2026 a fost de 0,6 %, cu doar aproximativ 0,1 puncte procentuale mai mare decât se preconizase la momentul previziunilor de toamnă ale Comisiei Europene, care nu au inclus nicio creștere specifică începând cu luna ianuarie ca urmare a trecerii la moneda euro. Compensarea efectului inflației mai scăzute decât se preconizase pentru alimentele neprocesate indică un efect general de 0,2 puncte procentuale, în concordanță cu efectele pe termen scurt observate în procesele anterioare de trecere la moneda euro. Luna ianuarie este luna cu cea mai mare inflație medie lunară din Bulgaria și, așa cum s-a întâmplat în trecut, și în ianuarie 2026 inflația a fost determinată în principal de factori sezonieri, precum creșterile administrative ale prețurilor, prețurile chiriilor, utilitățile și alte abonamente. Într-adevăr, printre subcategoriile, serviciile au înregistrat o creștere lunară notabilă a prețurilor de 1,4 % în ianuarie 2026, dar numai jumătate din această creștere a prețurilor serviciilor depășește așteptările la momentul previziunilor de toamnă ale Comisiei Europene¹⁴.

Procesele anterioare de introducere a monedei euro au arătat că întreprinderile de proximitate și prestatorii de servicii sunt segmentele cele mai expuse unor creșteri abuzive ale prețurilor în cursul adoptării monedei euro. Deși bunurile și serviciile lor nu reprezintă o proporție importantă din coșul de consum standardizat utilizat pentru măsurarea ratei inflației, tendința este totuși de a le achiziționa sau consuma în mod frecvent și foarte adesea individual, ceea ce

¹¹ Eurobarometru Flash 575.

¹² Croația 62 %, Lituania 58 % și Letonia 57 %.

¹³ Croația 25 %, Lituania 26 % și Letonia 19 %.

¹⁴ În cadrul categoriei „servicii”, categoriile „recreere, sport și cultură” (1,1 %) și „restaurante și cazare” (1,7 %) au înregistrat creșteri semnificative. Printre alte categorii, „alimentele și băuturile nealcoolice” au înregistrat o creștere de 0,9 % în luna ianuarie, iar categoria „îngrijire personală, protecție socială și bunuri și servicii diverse” a înregistrat o creștere de 3,1 %.

le conferă o vizibilitate ridicată. În același timp, este posibil ca alte evoluții mai favorabile ale prețurilor bunurilor achiziționate cu o frecvență mai redusă să nu fie atât de importante pentru consumatori. Prin urmare, valorile percepute ale inflației depășesc adesea valorile efective ale acesteia.

Impactul general aparent redus al creșterilor nejustificate ale prețurilor asupra ratelor inflației se datorează, de asemenea, răspunsului rapid în materie de politici al autorităților bulgare. Într-adevăr, inspecțiile au condus la corectarea unor prețuri exagerate și au acționat ca un factor de descurajare pentru noi creșteri nejustificate ale prețurilor.

În conformitate cu practica consacrată în urma adoptării monedei euro în alte state membre, Eurostat va evalua dinamica prețurilor ulterior adoptării monedei unice în Bulgaria. Raportul Eurostat este așteptat în a doua jumătate a anului 2026.

6. PERCEPȚIA ASUPRA MONEDEI EURO ȘI COMUNICAREA CU PRIVIRE LA ACEASTA

Bulgaria s-a angajat într-o campanie ambițioasă de comunicare în urma deciziei favorabile a Consiliului din 8 iulie 2025, în conformitate cu strategia națională de comunicare¹⁵. Obiectivul campaniei a fost de a se asigura că populația Bulgariei, inclusiv grupurile vulnerabile și persoanele care locuiesc în zone îndepărtate, a fost informată în mod clar, obiectiv, precis, prompt și corespunzător cu privire la impactul și schimbările practice legate de trecerea de la leva la euro. Acest lucru a fost cu atât mai necesar cu cât sprijinul public pentru adoptarea monedei euro a fost modest, doar 49,2 % dintre cetățenii Bulgariei fiind în favoarea sa în iunie 2025.

Autoritățile bulgare au acționat cu fermitate, lansând un site web (<http://evroto.bg>), organizând, printre altele, o serie de evenimente și expoziții itinerante în întreaga țară, o campanie publicitară în stațiile de metrou din Sofia și prin intermediul unor panouri publicitare de-a lungul drumurilor principale, pregătind materiale tipărite pentru public și întreprinderi, difuzând clipuri publicitare la televiziune și la radio, desfășurând o campanie digitală și luând măsuri care vizează, printre altele, persoanele vulnerabile. Banca Națională a Bulgariei a pus la dispoziție pe site-ul său web o secțiune specială ([Българска народна банка](#)), unde au fost publicate în mod regulat cele mai relevante întrebări cu privire la adoptarea monedei euro.

Campania națională comună de informare desfășurată de Banca Națională a Bulgariei și de Ministerul Finanțelor a fost coordonată de Ministerul Finanțelor și sprijinită de alte instituții și părți interesate, precum Comisia pentru Protecția Consumatorilor, Asociația Națională a Municipiilor din Republica Bulgaria, băncile, oficiile poștale și comerțanții cu amănuntul. Este interesant de observat că aceasta a fost sprijinită și de sindicate, iar Consiliul Economic și Social din Bulgaria a jucat un rol esențial în comunicarea cu persoanele vulnerabile. Campania a fost, de asemenea, sprijinită în mod activ de Banca Centrală Europeană prin diverse evenimente și inițiative, cum ar fi un seminar pentru jurnaliști la Frankfurt și o campanie digitală.

În cadrul unui acord de parteneriat și al unui acord de grant ulterior, semnate între Ministerul de Finanțe al Bulgariei și Comisia Europeană, campania de comunicare a fost cofinanțată de Comisie, (așa cum s-a întâmplat și în cazul proceselor anterioare de adoptare a monedei euro, Comisia finanțează până la 50 % din costurile eligibile, în limita unui cost total maxim de 1 EUR pe cap de locuitor; în cazul Bulgariei, suma maximă convenită este de 2,6 milioane EUR).

¹⁵ <https://www.minfin.bg/en/1570>.

Campania a contribuit la derularea fără sincope a procesului de adoptare a monedei euro, fapt confirmat de un sondaj Eurobarometru care a arătat că 78 % dintre cetățenii bulgari au considerat că au fost bine informați cu privire la introducerea monedei euro; 62 % au considerat că procesul s-a derulat eficient și fără sincope și 52 % au declarat că nu s-au confruntat cu probleme atunci când au schimbat numerar din leva în euro sau când au retras numerar de la bănci în prima săptămână¹⁶.

Mijloacele de informare în masă (atât cele naționale, cât și cele regionale) au contribuit la sensibilizarea cu privire la implicațiile practice ale trecerii la moneda euro pentru viața oamenilor. Modul de prezentare în mass-media în jurul datei de 1 ianuarie 2026, ziua trecerii la moneda euro, a fost, în general, factual și pozitiv, canalele mass-media naționale evidențiind trecerea la moneda euro ca un moment de referință care va consolida rolul Bulgariei în cadrul UE.

Cu toate acestea, după cum s-a menționat mai sus, opinia publică pare să fie în continuare divizată în ceea ce privește beneficiile monedei euro, 49 % dintre cetățenii Bulgariei considerând că moneda euro este un lucru benefic pentru țara lor, iar 43 % considerând contrariul¹⁷. Acest lucru ar putea fi explicat prin temerile legate de creșteri semnificative ale prețurilor, care au fost larg răspândite timp de mai multe luni înainte de trecerea la moneda euro, ca urmare a ceea ce părțile interesate consideră a fi o campanie de dezinformare bine organizată. Trebuie remarcat faptul că opiniile sunt vizibil mai pozitive atunci când cetățenii Bulgariei evaluează moneda euro din perspectiva UE, 67 % dintre respondenți considerând că aceasta este un lucru benefic pentru UE.

Pentru a contribui la sensibilizarea publicului cu privire la trecerea la moneda euro și pentru a promova un discurs pozitiv, Direcția Generală Afaceri Economice și Financiare a Comisiei Europene a sprijinit campania națională nu numai prin activități de presă, seminare pentru jurnaliști la Bruxelles și Sofia și produse vizuale (inclusiv bannere pe clădirea Charlemagne care salutau aderarea Bulgariei la zona euro), ci și, împreună cu Direcția Generală Comunicare a Comisiei Europene, printr-o campanie foarte vizibilă pe platformele de comunicare socială pentru a arăta beneficiile monedei euro (pe Instagram s-a ajuns la un număr aproximativ de 1,9 milioane de utilizatori, iar pe Facebook la 3,7 milioane).

7. CONCLUZII PRIVIND ADOPTAREA MONEDEI EURO ÎN BULGARIA ȘI RECOMANDĂRI PENTRU VIITOARELE ADOPTĂRI ALE MONEDEI EURO

Trecerea la moneda euro în Bulgaria a fost bine pregătită și bine organizată și s-a desfășurat fără sincope. Instituțiile financiare, întreprinderile și cetățenii au fost aprovizionați corespunzător cu numerar în euro înainte de adoptarea monedei unice.

În contextul persistenței preocupărilor publicului cu privire la creșterea prețurilor, autoritățile bulgare ar trebui să continue inspecțiile intensive ale prețurilor pentru a se asigura că prețurile sunt indicate corect, pentru a reduce creșterile nejustificate și, după caz, pentru a pune în aplicare obligațiile prevăzute în legislația privind protecția consumatorilor și concurența.

Așa cum se întâmplă în Bulgaria, monitorizarea prețurilor în cadrul viitoarelor treceri la moneda euro ar trebui să fie intensă și să se desfășoare pe o perioadă suficient de lungă în ceea ce privește sectoarele cele mai expuse riscurilor, astfel încât creșterile nejustificate ale prețurilor să poată fi identificate și abordate rapid. Aceasta ar permite o mai bună orientare a inspecțiilor

¹⁶ Eurobarometru Flash 575.

¹⁷ Eurobarometru Flash nr. 575, cercetare de teren desfășurată în perioada 2-9 februarie 2026.

și a politicii către eventualii contravenienți, reducând, totodată, importanța dovezilor anecdotice și eliminând preocupările nefondate din discursul public.

În cadrul viitoarelor treceri la moneda euro, ar trebui să se acorde atenție avantajelor și dezavantajelor unui cod de conduită al întreprinderilor fără caracter obligatoriu, spre deosebire de aplicarea riguroasă a legislației privind protecția consumatorilor și concurența. Aceste avantaje și dezavantaje ar trebui evaluate în lumina experienței Bulgariei, pe de o parte, și a celei a altor state membre care au trecut la moneda euro și care au un astfel de cod, pe de altă parte.

Întrucât dubla afișare a prețurilor implică un cost, iar oamenii se familiarizează relativ rapid cu moneda unică, perioada obligatorie de dublă afișare a prețurilor ar putea fi menținută timp de un an.

În ceea ce privește alimentarea anticipată secundară a întreprinderilor cu monede, statele membre care aderă la euro în viitor ar putea lua în considerare posibilitatea de a urma exemplul Bulgariei, oferind întreprinderilor mai degrabă rulouri de monede de diferite valori nominale decât mai multe seturi inițiale de monede, deoarece rulourile de monede s-au dovedit a fi mai convenabile și mai puțin împovărătoare pentru întreprinderi decât seturile inițiale de monede.

Experiența Bulgariei confirmă importanța comunicării și a unei campanii de sensibilizare a publicului pentru o trecere fără sincope la moneda euro.

Având în vedere perioada relativ scurtă dintre un raport de convergență pozitiv și data adoptării monedei euro, statele membre care urmează să treacă la euro ar trebui să valorifice experiența Bulgariei în ceea ce privește satisfacerea nevoilor lor de comunicare prin împărțirea contractului în loturi, pentru a face față cât mai bine posibilelor întârzieri și pentru a lua măsuri în cazul unor situații neprevăzute.